

Název zakázky : Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše
Číslo úkolu : 5 37 024
Objednatel : Ing. Roman Fildán

Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše
Oblast č. 5 – ul. Volgogradská

*Inženýrsko-geologický a
hydrogeologický posudek*

Zpracoval:
Ing. Ondřej Lubojacký
osvědčení odborné způsobilosti MŽP č. 2078/2008
v oboru hydrogeologie a inženýrská geologie

Schválil:
Ing. Luboš Štancl
ředitel společnosti

Ostrava, březen 2017

Výtisk č. 1

OBSAH

1.	ÚVOD	2
2.	CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ	2
2.1.	GEOMORFOLOGICKÉ, KLIMATICKÉ A HYDROLOGICKÉ POMĚRY.....	2
2.2.	GEOLOGICKÉ POMĚRY	4
2.3.	HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY	5
2.4.	ÚZEMÍ SE ZVLÁŠTNÍ OCHRANOU	6
2.5.	DOSAVADNÍ PROZKOUMANOST.....	6
3.	VÝSLEDKY PROVEDENÝCH PRACÍ.....	8
3.1.	GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY LOKALITY	8
3.2.	INŽENÝRSKO-GEOLOGICKÉ POMĚRY	10
3.3.	POSOUZENÍ PODMÍNEK PRO ZASAKOVÁNÍ	11
3.3.1.	<i>Horninové prostředí.....</i>	11
3.3.2.	<i>Možnost ovlivnění jakosti podzemních vod</i>	12
3.3.3.	<i>Posouzení ovlivnění základové půdy.....</i>	12
4.	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ.....	12
5.	CITOVARÁ LITERATURA A NORMY	14

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Přehledná situace zájmového území (M 1:20 000)

Příloha č. 2 Podrobná situace lokality (M 1:2 000)

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1	Dlouhodobé průměrné srážkové úhrny ze stanice Mošnov s procentuálním zastoupením dlouhodobého normálu.....	3
Tabulka č. 2	Přehled použitých archivních vrtů	7
Tabulka č. 3	Geologické profily archivních vrtů.....	9
Tabulka č. 4	Geotechnické laboratorní charakteristiky sprašových hlín.....	10
Tabulka č. 5	Geotechnické normové charakteristiky sprašových hlín	10
Tabulka č. 6	Přehled výsledků stlačitelnosti v edometru	11

Rozdělovník:

Tato zpráva je vyhotovena ve 4 výtiscích a obsahuje 14 stran textu a 2 grafické vevázané přílohy.

Výtisk č. 1 - 3 : Ing. Roman Fildán

Výtisk č. 4: Archiv společnosti AZ GEO, s.r.o.

1. ÚVOD

Na základě objednávky Ing. Romana Fildána (objednatel) č. ze dne 8. února 2017, byla společností **AZ GEO, s.r.o.** (zpracovatel) provedena rešerše inženýrsko-geologických a hydrogeologických poměrů pro stavbu nových parkovacích ploch v Ostravě-Jihu na ulici Volgogradská. Zakázka byla zpracovatelem přijata pod číslem **5 37 024** a názvem **Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše**.

Cílem prací bylo zhodnocení inženýrsko-geologických poměrů pro návrh založení parkovacích ploch a hydrogeologických poměrů zájmové lokality ve vztahu k možnosti likvidace atmosférických srážek z projektovaných zpevněných parkovacích ploch zasakováním do horninového prostředí.

Metodika a rozsah prací odpovídá dle ČSN 75 9010 etapě orientačního průzkumu pro vsakování u náročných staveb. Metodika průzkumných prací byla zvolena dle požadavku odběratele tak, aby získaná data poskytla maximum informací s ohledem na cíle průzkumu.

Oblast zahrnuje dvě nové parkovací plochy. První plocha o rozloze 630 m^2 se nachází u domu č.p. 23 až 25 na ul. Volgogradská, druhá plocha rozloze 450 m^2 je u domu č.p. 55 až 57 na ul. Volgogradská. Celková rozloha navržených zpevněných ploch činí cca $1\,080\text{ m}^2$. V obou případech se jedná o rozšíření stávající parkovací plochy.

Veškeré geologické práce byly prováděny pracovníkem s odbornou způsobilostí v oboru inženýrská geologie a hydrogeologie dle zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, v oboru hydrogeologie.

2. CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

Zájmové území se nachází v Moravskoslezském kraji, statutárním městě Ostrava v městském obvodu Ostrava-Jih, místní části Zábřeh, v severní části ulice Volgogradská, v katastrálním území Zábřeh nad Odrou (č. KÚ 714 305). První parkovací plocha je projektována na parcele č. 783/6 a druhá parkovací plocha na parcele č. 783/4. Lokalitu najdeme na mapovém listu základní mapy ZM 10 15-43-14.

Terén lokality je rovinatý, s velmi mírným sklonem k severu a leží v nadmořské výšce 234 až 235 m n. m. V současnosti je dotčená plocha zatravněný se solitérními keři stromy. Přehledná situace lokality je přílohou č. 1. Podrobná situace lokality s vyznačením projektovaných parkovišť a s umístěním archivních vrtů je znázorněna v příloze č. 2.

2.1. Geomorfologické, klimatické a hydrologické poměry

Regionální geomorfologická rajonizace reliéfu ČR (Demek ed., 1987) zahrnuje zájmové území do provincie Západní Karpaty, soustava Vněkarpatské sníženiny. Lokalita leží na severním výběžku podsoustavy Západní vněkarpatské sníženiny, celku Moravská brána, podcelku Oderská brána a okrsku VIIIA-4B-4 Bartošovická pahorkatina.

Z geomorfologického hlediska je území geneticky spjato s akumulací glacigenních, fluviálních a eolických sedimentů v kvartéru, které nasedají na vápnité jíly miocenní předhlubně. Asymetrická údolí a strže oddělují jednotlivé zbytky akumulační plošiny, jež byla rozčleněna periglaciálními a humidními destrukčními procesy. Pokryv eolických sedimentů, resp. sprašových hlín, zastřel výrazné geomorfologické hranice a tvary původního reliéfu.

Fluviální činnost toků v holocénu a výrazná antropogenní činnost dotvořily současný geomorfologický ráz krajiny, jenž může charakterizovat jako plochou pahorkatinu.

Zájmové území se podle klimatologického členění Quitta (1971) nachází v mírně teplé oblasti, podoblasti MT 10, jenž je charakterizována dlouhým teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem a mírně teplou, velmi suchou a krátkou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná teplota v lednu činí -2 až -3°C, v červenci dosahuje průměrná teplota hodnot 17 až 18°C. Dlouhodobý průměrný srážkový úhrn ve vegetačním období se pohybuje okolo 400 až 450 mm a v zimním období klesá na 200 až 250 mm. Průměrný počet dnů se srážkami většími než 1 mm je v této klimatické oblasti 100 až 120 dnů.

Průměrný roční srážkový úhrn území dosahuje 701,8 mm s maximálním měsíčním úhrnem v červnu (104,4 mm) a s minimálním úhrnem v lednu (26,7 mm). Dlouhodobý průměrný srážkový úhrn ve vegetačním období (IV – IX) dosahuje v zájmové oblasti 489,7 mm, což odpovídá cca 69,8 % ročního úhrnu srážek. V chladném (nevegetačním) období (X – III) klesá na 212,1 mm, což odpovídá 30,2 % ročního úhrnu srážek. Takové rozložení atmosférických srážek v průběhu roku, s maximem ve vegetačním období, je v uvedené klimatické oblasti běžné. K doplňování zásob podzemní vody dochází převážně v jarním období při tání sněhové pokrývky a částečně také při podzimních srážkách, kdy jsou nízké hodnoty výparu.

Bližší srážkové poměry dané oblasti vystihuje následující tabulka, kde jsou uvedeny srážkové úhrny z klimatologické stanice Mošnov [250,4 m n. m.] za rok 2011 až 2016, včetně dlouhodobých srážkových úhrnů za období 1961 - 1990 a procentuálního zastoupení dlouhodobého normálu (ČHMÚ, informace o klimatu).

Tabulka č. 1 Dlouhodobé průměrné srážkové úhrny ze stanice Mošnov s procentuálním zastoupením dlouhodobého normálu

měsíc/rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	S rok
	srážkový úhrn [mm]												
1961-1990	26,7	30,2	34	52,4	91,2	104,4	91,1	91,8	58,8	42,3	44,6	34,3	701,8
2011	17,1	4,5	24,3	54,6	103,5	90,7	168,3	73,0	21,7	41,6	0,2	15,0	614,5
%	64	15	71	104	113	87	185	80	37	98	0	44	88
2012	49,0	16,3	18,4	24,2	37,0	114,7	67,9	53,2	74,9	92,0	27,6	21,0	596,2
%	184	54	54	46	41	110	75	58	127	217	62	61	85
2013	38,0	23,1	26,4	16,1	112,4	122,6	43,0	62,3	76,0	22,4	24,6	14,9	581,8
%	142	76	78	31	123	117	47	68	129	53	55	43	83
2014	23,5	26,8	13,0	49,9	108,9	74,1	107,0	140,5	109,9	41,3	31,0	27,6	753,5
%	88	89	38	95	119	71	117	153	187	98	70	80	107
2015	48,9	20,9	29,0	27,1	82,2	53,9	32,5	28,8	35,6	28,0	27,2	15,6	429,7
%	183	69	85	52	90	52	36	31	61	66	61	45	61
2016	17,4	69,5	24,7	71,1	29,6	65,1	123,6	56,8	34,0	108,3	42,1	5,3	647,5
%	65	230	73	136	32	62	136	62	58	256	94	15	92

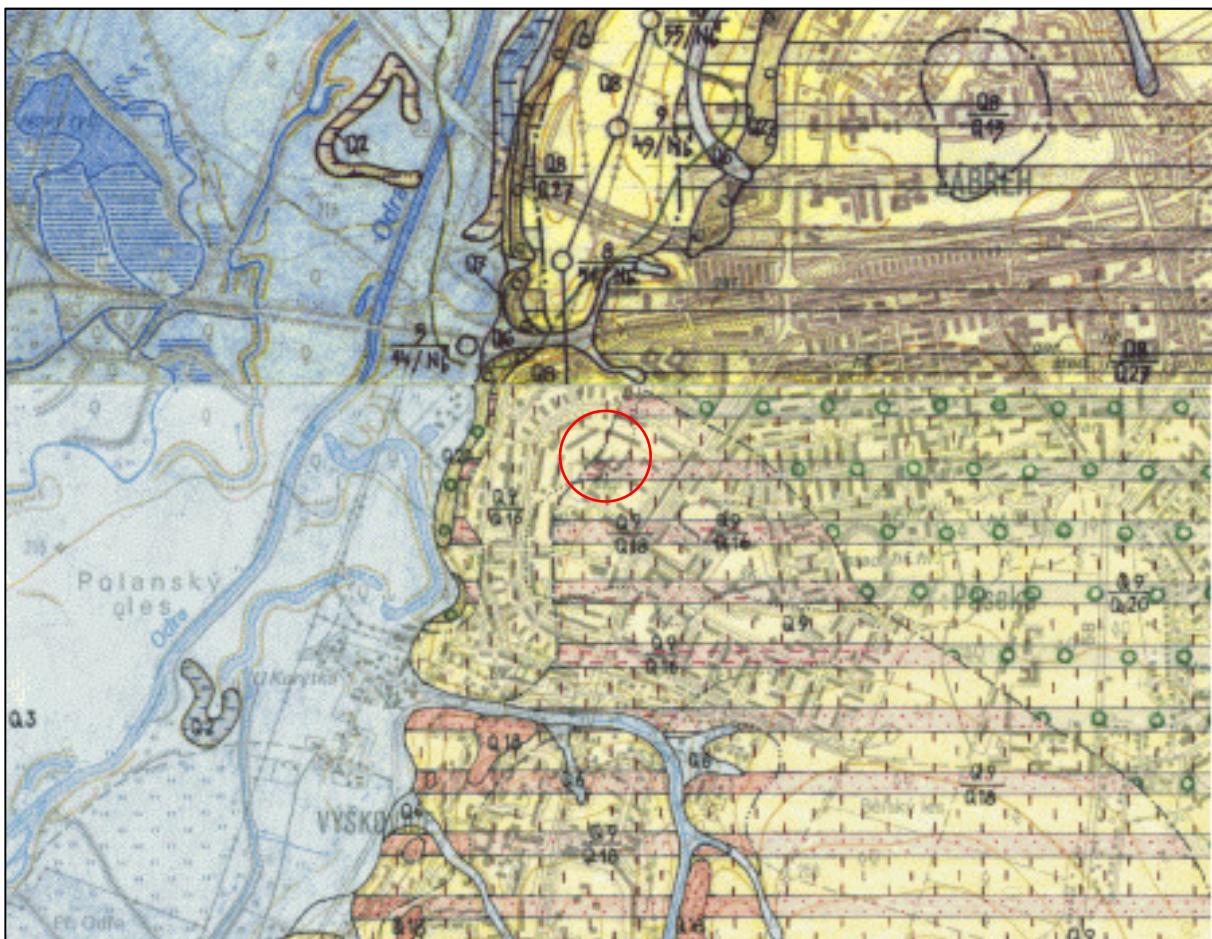
Rozdělení regionů povrchových vod (Vlček, 1971) řadí lokalitu do oblasti II-B-4-c, jež je charakterizována jako málo vodná s průměrným specifickým odtokem $q = 3 - 6 \text{ l/s.km}^2$ s nejvodnějším měsícem březnem. Oblast má malou retenční schopnost se silně rozkolísaným odtokem a středním koeficientem odtoku $k = 0,21 - 0,30$.

Podle hydrologického členění ČR náleží zájmové území do oblasti povodí Odry, povodí III. řádu Odra po Opavu a dílčího povodí IV. řádu č.h.p. 2-03-01-156/0, s plochou dílčího povodí $13,39 \text{ km}^2$ (hydroekologický informační systém VÚV T.G.M.).

2.2. Geologické poměry

Z regionálně-geologického hlediska náleží zájmové území do předhlubně karpatských příkrovů. Geologickou stavbu horninového prostředí můžeme rozdělit na předkvartérní podloží a kvartérní sedimentární pokryv. Předkvartérní podloží je sedimentární výplní vněkarpatské deprese, která je tvořena marinními sedimenty bádenského stáří - modrošedými vápnitými jíly (slíny) s proměnlivým obsahem jemnozrnné písčité složky. Mocnost těchto neogenních sedimentů dosahuje desítky až první stovky metrů.

Obrázek č. 1 Výřez geologické mapy zájmového území GM 15-432 a 15-434

- Vysvětlivky:
<i>Q3</i> fluviální hlíny a písč. hlíny	<i>Q6</i> deluviofluviální písč.-hlinité sedimenty
<i>Q9</i> sprašové hlíny	<i>Q11</i> fluviální písčité štěrky
<i>Q16</i> glacilakustrinní jíl	<i>Q18</i> glacilakustrinní (štěrkové) písks
<i>Q20</i> fluviální písčité štěrky hlavní terasy	

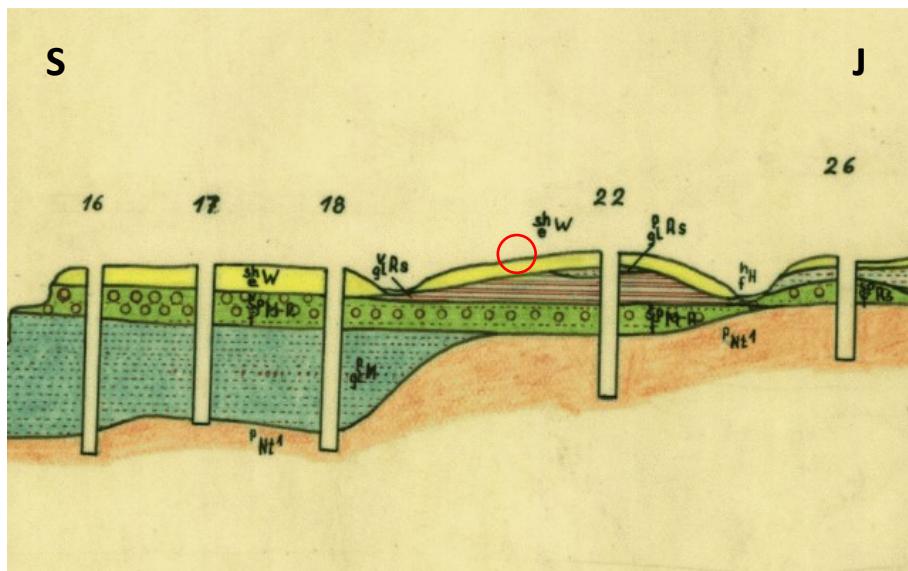
Kvartérní sedimenty na území zájmové lokality jsou směrem od podloží reprezentovány fluviálními štěrkopísksy hlavní terasy Odry, jež spadají do období mezi elsterský a sálský glaciál. Hlavní terasa má v závěrečné části mocnost štěrkové polohy až 12 m, ale směrem k východu je její mocnost výrazně redukována a místy zcela vykliňuje.

V nadloží štěrků, na erozním povrchu hlavní terasy, a místy přímo na předkvartérním podloží, se nachází mohutná akumulace glacilakustrinných sedimentů sálského zalednění. Převažují zejména písksy až písčité štěrky, v nichž se nachází polohy a čočky glacilakustrinných jílů, varv a souvkových písčitých hlín.

Závěr kvartérní sedimentace v blízkém okolí lokality tvoří vrstva eolických sedimentů mladého pleistocénu, jejichž průměrná mocnost je 1 m, maximálně 2 m. Sprášové hlíny jsou proměnlivě slídnaté, nevápnité nebo jen velmi slabě vápnité.

Geologické poměry jsou patrné z výřezu geologických map GM25 listy 1515-432 Ostrava a 15-434 Vratimov na obrázku č. 1 na předchozí straně. Na následujícím obrázku č. 2 je výřez geologického řezu, kde se mezi vrty 18 a 22 nachází zájmové území. Z řezu je patrné, že v podloží sprášových hlín ($^{sh}_eW$) se nachází glacilakustrinní páskované jíly – varvy (v_gRs) a závěr kvartéru přechází do štěrků hlavní terasy ($^{sp}_fM-R$). Podloží je tvořeno neogenními jíly ($^pNt^1$). Na severní straně se v podloží fluviálních štěrků nachází subglaciální koryto, vyplněné písky elsterské fáze zalednění (p_glM).

Obrázek č. 2 Výřez geologického řezu z mapy GM 34-73-C-b Poruba

2.3. Hydrogeologické poměry

Zájmová oblast se vyskytuje z pohledu hydrogeologického rajónování ve skupině rajónů 22 Neogenní sedimenty vněkarpatských a vnitrokarpatských pánví.

Hydrogeologický rajón-svrchní vrstva:	není stanoven
Útvar podzemních vod-svrchní vrstva:	není stanoven
Hydrogeologický rajón-základní vrstva:	22610 Ostravská pánev – ostravská část
Útvar podzemních vod-hlavní vrstva:	Ostravská pánev - ostravská část, ID 22610
Geologická jednotka:	Tertiérní a křídové sedimenty pánví

Na lokalitě se vyskytuje hlubší geohydrodynamický systém s napjatou hladinou podzemní vody, jež tvoří 2. zvodněný horizont. Hydrogeologický kolektor je průlinový, vytvořený v propustných štěrkopíscích tvořící bazální polohy sedimentární neogenní výplně karpatské předhlubně. Průměrná hodnota transmisivity rajónu je střední s hodnotou $T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3}$ m^2/s . Mineralizace podzemních vod je $> 1,0 \text{ g/l}$ chemického typu Ca-Na-HCO₃-SO₄.

Kvartérní sedimenty zastoupené fluviálními štěrkopísky hlavní terasy vytváří průlinově propustné prostředí - kolektor, vhodný pro akumulaci a proudění podzemní vody. Tato mělká zvodeň – 1. horizont je závislá na srážkové dotaci, během roku kolísá a její hladina je volná. Propustnost fluviálních pleistocenních uloženin je mírná až dosti silná (dle Jetelovy klasifikace IV. – III. třída) a pohybuje se v řádech $n \times 10^{-5}$ až $n \times 10^{-3} \text{ m.s}^{-1}$. Transmisivita je

převážně střední až nízká v rozmezí hodnot $1,05 \times 10^{-5}$ až $7,94 \times 10^{-4}$ m²/s. Podle Krásného (1986) je hydrogeologický kolektor vhodný pro větší odběry pro místní zásobování menších obcí. V širším okolí jsou v jímacím území Bělský les jímány tyto podzemní vody a využívány k zásobování obyvatel pitnou vodou.

Generelní směr proudění podzemní vody je k severozápadu až západu, k eroznímu okraji hlavní terasy, kde terén prudce klesá do údolní nivy Odry.

Z hydrogeochemického hlediska jsou vody kvartérního kolektoru kalcium-natrium-bikarbonátového typu, se slabě alkalickým pH a střední mineralizací 300 - 1 000 mg.l⁻¹. Z hlediska kvality se podzemní voda řadí do II. kategorie, která vyžaduje složitější úpravu. Kritickou složkou lokálně zhoršující kvalitu vody jsou zejména dusíkaté látky. Z archivních laboratorních analýz vyplývá, že vody jsou mírně kyselé až neutrální, většinou středně tvrdé, středně mineralizované s vyššími obsahy železa a mangani.

Režim podzemních vod fluviaálních sedimentů je svázán s režimem srážkových vod. Území patří (Kříž, 1971) do oblasti II B 4 se sezónním doplňováním zásob podzemních vod, s nejvyšším výskytem stavů hladin podzemních vod a vydatností pramenů v období března – dubna a nejnižším září – listopad. Zásoby podzemní vody jsou doplňovány infiltrací srážkových vod v povodí. Průměrný specifický odtok podzemních vod z území je 1,01 až 1,50 l.s⁻¹.km⁻².

2.4. Území se zvláštní ochranou

Lokalita leží mimo ochranná pásmá vodních zdrojů (dle §30 Zákona č.254/2001 Sb. o vodách v platném znění). Stejně tak není součástí velkoplošného ani maloplošného zvláště chráněného území (dle § 14 Zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění) a není ani součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV).

2.5. Dosavadní prozkoumanost

Dle databáze geologické prozkoumanosti Geofondu ČR byly v bezprostřední blízkosti zájmové lokality v minulosti provedeny níže citované geologické průzkumy. Pozice archivních vrtů je patrná z přílohy č. 2, a jejich geologické profily uvádíme níže v textu.

Autor neuveden, 1975: průzkum základových půd v 2. stavbě sídliště „Korýtko“, Stavoprojekt Ostrava

- V rámci tohoto průzkumu bylo západně a jihozápadně od lokality provedeno 17 vrtaných sond. Geologická dokumentace není v archivu Geofondu uložena.

Musil, V., 4/1977: Technická zpráva o stavebněgeologickém průzkumu základových půd pro založení vězových domů 2. stavby sídliště „Korýtko“ v ostravě Zábřehu, Stavoprojekt, Ostrava.

- Tento průzkum navazoval na předchozí etapu z roku 1975 a zahrnoval provedení 13 vrtaných sond č. 18 až 30 do hloubky 6 až 11 m. Nejbližší provedené vrty v rámci tohoto průzkumu jsou vrty č. 18, 28 a 29. Podzemní voda byla zastižena pouze vrtem 18 v hloubce 10,3 m (221,37 m n.m.). Z vrta 18 byly rovněž odebrány vzorky zemin pro fyzikálně-mechanické zkoušky. Archivní zpráva průzkumu je evidována a uložena v archivu České geologické služby - Geofondu pod signaturou V078121.

Vacková, A., 12/1978: Hydrogeologický rajón XV, XVII - Q - 356. Kvartérní glacilakustrinní a glacifluviální sedimenty, Vodní zdroje Praha, závod Opava.

- Severně od lokality, na okraji hlavní terasy byl proveden úplný hydrogeologický vrt E-05. Zastiženy byly předkvartérní sedimenty až do hloubky 18,5 m p.t., níže byly ověřeny neogenní vápnité jíly, podzemní voda byla zjištěna v úrovni 10 m p.t. (218,06 m n.m.). Zpráva je uchována v ČGS - Geofondu pod signaturou FZ005731.

1972: Geologická dokumentace bez primárních posudků: Poruba – IG mapa, Geotest, Brno.

- Starší průzkumné vrty se nachází v blízkém okolí stavby projektovaného parkoviště. jedná se o mělké vrty hloubky 5,7 až 11 m. Primární geologická dokumentace vrtů není dochována, vrty nejsou zaměřeny a v databázi České geologické služby je pouze přepis geologických profilů, který však nekoresponduje s ověřeným profilem předchozích zpráv, proto jejich profily nebyly použity. Zpráva je uchována v Geofondu pod signaturou I000001.

Přehled použitých archivních vrtů je shrnut v následující tabulce č. 2, kde současně uvádíme také úroveň hladiny podzemní vody zastiženou jednotlivými vrty.

Tabulka č. 2 Přehled použitých archivních vrtů

Název	Hloubka	X	Y	Z	NH	USH	Z-USM
18	11	1 105 901.00	475 347.00	231.67	10.3	10.3	221.37
28	8.5	1 105 818.00	475 159.00	231.49	-	-	-
29	10	1 105 832.00	475 185.00	231.62	-	-	-
E-05	25	1 105 782.46	475 284.26	228.06	8	10	218.06

Vysvětlivky: NH.....naražená hladina USH.....ustálená hladina

3. VÝSLEDKY PROVEDENÝCH PRACÍ

3.1. Geologické a hydrogeologické poměry lokality

Geologický profil lokality a hydrogeologické podmínky horninového prostředí byly zhodnoceny na základě terénní rekognoskace území a na základě provedených archivních průzkumů. Situace použitých archivních průzkumných vrtů je patrná z přílohy č. 2 a jejich převzaté geologické profily uvádíme níže v tabulce č. 3. Geologický profil v zájmovém území je ověřen do hloubky až 25 m (vrt E05) a zastihl předkvarterní podloží v hloubce 18,5 m pod terénem.

Povrch terénu tvoří humózní horizont s travnatým drnem nebo navážky o mocnosti cca 0,3 až 0,4 m.

Svrchní přirozeně uložené vrstva je tvořena **eolickými sedimenty - jílovitými hlínami**. Jedná se o žlutohnědé až rezavě hnědé, směrem k bázi až hnědošedé, rezavě a světle šedě šmouhované jílovité hlíny nízce až středně plastické, tuhé až pevné konzistence. Na bázi sprašových hlín obvykle narůstá podíl písčité příměsi tvořící přechodovou vrstvu mezi sprašovými hlínami a podložními glacilakustrinními varvovými jíly. Ověřená mocnost sprašových hlín činí v zájmovém území 2,8 až 5,6 m. V místě parkoviště předpokládáme vyšší mocnost kolem 5 až 6 m, jež směrem na sever posupně klesá rovnoměrně se sklonem terénu a 2,8 m i méně.

Dle granulometrických analýz na vzorcích zemin sprašové hlíny obsahují cca 15-20 % jílové složky, cca 40-60 % prachu, podíl písku kolísá mezi 15-20 %.

Vrstva sprašových hlín plní na lokalitě funkci stropního poloizolátoru. Díky její nízké propustnosti jsou dešťové srážky po nasycení půdního horizontu odváděny zejména povrchovým odtokem, který převládá nad infiltrací srážek do hlubších horninových vrstev.

Na základě výsledků archivních průzkumů jsou sprašové hlíny klasifikovány jako nízce až středně plastický jílovitý prach (clSi) až prachovitý jíl (siCl) tuhé až pevné konzistence. Dle ČSN 73 6133 je řadíme jako jíl se střední a nízkou plasticitou F6 CL - F6 CI. Z hlediska těžitelnosti dle ČSN 73 3050 spadají do 2. až 3. třídy, dle ČSN 73 6133 potom naleží do I. třídy těžitelnosti.

Dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 řadíme tyto zeminy do skupiny V.3. U těchto zemin stanovujeme na základě analýz vzorků zemin a křivek zrnitostí koeficient vsaku $k_{vs} < 1 \times 10^{-7}$ m.s⁻¹. Báze sprašových hlín se v místě stavby nachází v hloubce cca 5,6 m pod terénem.

Pod sprašovými hlínami se nachází **glacilakustrinní sedimenty sálského zalednění**. Ve vrstevním sledu byly zastiženy převážně jílovité sedimenty, tzv. varvy, jež obsahují příměs jemnozrnného písku. Písek se nachází v tenkých laminách až vložkách a nevytváří souvislejší mocné polohy. Vrt č. 18 zastihl bázi jílovitých varv v hloubce 7,6 m pod terénem, vrty 28 a 29 pak v hloubce 3,5 až 4,2 m.

Dle ČSN 73 6133 tyto zeminy klasifikujeme jako jíl písčitý (F4 CS) až jíl středně plastický (F6 CI). Dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 řadíme tyto glacilakustrinné jílovité sedimenty do skupiny V.3. Pro písčité glacilakustrinné jíly stanovujeme koeficient vsaku $k_{vs} = 1 \times 10^{-6}$ m.s⁻¹.

Tabulka č. 3 Geologické profily archivních vrtů

Vrt	Báze polohy	Geologický popis	Zatřídění dle ČSN 73 6133	V hodnot pro vsakování ČSN 75 9010
18	0.3	ornice	O	
	1.8	hlína rezavěhnědá se světlešedými vložkami, mírně jílovitá, suchá, pevná	F6	V.3
	2.8	hlína rezavě žlutohnědá se světlešedými vložkami, mírně písčitá, jílovitá, suchá, velmi pevná	F6	V.3
	4.2	hlína světlehnědá s rezavými skvrnami, písčitá, drobivá, suchá, pevná	F4-F6	V.3
	5.6	hlína hnědá s rezavě žlutými a světlešedými vložkami, s tmavošedými mangan. skvrnami, mírně písčitá, jílovitá, zavlhlá, polopevná	F6	V.3
	6.3	hlína rezavěhnědá se světlešedými vložkami, písčitojílovitá s vložkami. jemnozrnného jílovitého písku, zavlhlá, tuhá	F4-F6	V.3
	7.0	jíl šedý, s rezavými skvrnami, suchý, pevný	F6	V.3
	7.6	jíl světle šedohnědý, s rezavými skvrnami, mírně prach. písčitý, zavlhly, tuhý až polopevný	F6	V.3
	8.1	štěrk rezavě hnědošedý, drobný až střední, ojediněle hrubý, pískovcový. promíšen. hrubožrný, ostrým, silně jílovitým pískem, zavlhly ulehly	G3	V.1
	9.0	jíl šedý s rezavými vložkami, mírně písčitý, 30% s drob. a středním pískovcový. štěrkem, zavlhly, tuhý	F4-F6	V.3
	10.3	štěrk hnědošedý, drobný a střední ojediněle hrubý, pískovcový. promíšený. šedým měkkým, silně písčitým jílem, vlnký ulehly	G3	V.1
	11.0	štěrk šedý, drobný a střední, pískovcový s hrubožrný, ostrým a křemen. pískem, zvodnělý, ulehly	G3	V.1
28	0.4	násyp drobného štěrku a hlíny, vlnký, ulehly	Y	
	1.8	hlína rezavěhnědá se světlešedými vložkami, jílovitá, zavlhlá, polopevná	F6	V.3
	2.8	hlína rezavěhnědá, silně písčitá s drobným pískovcovým štěrkem, zavlhlá polopevná	F4	V.3
	3.2	hlína rezavě žlutohnědá, mírně písčitá, drobivá, zavlhlá, polopevná	F4	V.3
	4.2	hlína hnědošedá s rezavými skvrnami, silně písčitá, drobivá, zavlhlá, pevná	F4	V.3
	6.3	štěrk hnědošedý, drobný, střední a hrubý, pískovcový, promíšený rezavě hnědým, silně hliněným pískem, zavlhly, velmi ulehly	G3	V.1
	8.5	štěrk hnědorezavý, drobný, střední a hrubý, pískovcový s hrubožrným ostrým pískem, suchý, ulehly	G3	V.1
29	0.4	násyp humusité hlíny s drobným pískovcovým štěrkem, zavlhly, ulehly	Y	
	1.8	hlína rezavěhnědá se světlešedými vložkami, jílovitá, suchá, velmi pevná	F6	V.3
	2.8	hlína rezavě žlutá, písčitojílovitá, ojediněle s drobným pískovcovým štěrkem, suchá, pevná	F6	V.3
	3.5	hlína rezavě šedohnědá, silně písčitá, mírně jílovitá, s drobným a středním ojediněle hrubým pískovcovým štěrkem, zavlhly, tuhá	F4	V.3
	4.3	písek rezavě šedohnědý, středně zrnitý, ostrý, silně jílovitý s drobným a středním ojediněle hrubým pískovcovým štěrkem, zavlhly ulehly	S3	V.1
	5.8	štěrk hnědošedý, drobný a střední ojediněle hrubý, pískovcový s hrubožrným, ostrým, jílovitým pískem, zavlhly, ulehly	G3	V.1
	6.2	štěrk šedý, drobný pískovcový, promíšený šedohnědou tuhou, silně písčitou hlínou, zavlhly, ulehly	G3	V.1
	7.0	hlína rezavěhnědá, silně písčitá s drobným pískovcovým štěrkem, zavlhlá, tuhá	F4	V.3
	10.0	štěrk hnědorezavý, drobný, střední až hrubý, pískovcový s hrubožrným ostrým pískem, suchý, ulehly	G3	V.1
	10.0	štěrk hnědorezavý, drobný, střední až hrubý, pískovcový s hrubožrným ostrým pískem, suchý, ulehly	G3	V.1
E-05	0.3	rezavohnědá jílovitá hlína s kořínky rostlin	O	
	1.5	rezavohnědá jílovitá až jílovitopísčitá hlína s občasnými šedými smouhami (sprašová)	F6	V.3
	2.2	světle šedý jíl rezavě smouhovaný	F6	V.3
	2.7	okrově žlutý jemně písčitý jíl s častými šedými smouhami- glacilakustrinní	F4-F6	V.3
	5.9	rezavý drobný až střední štěrk písčitý- fluviální (hlavní terasa) - valouny dokonale opracovány, průměr velikosti 2 cm, max. 5 cm, materiál: pískovce, křemen, výplň tvorí středně až hrubě zrnitý písek	G3	V.1
	8.0	střední až hrubý štěrk- valouny velikosti průměru 5 cm, max. 12 cm, materiál- pískovec s příměsí drobného štěrku, středně až hrubě zrnitěho rezavohnědého písku- fluviální	G3	V.1
	11.0	rezavý střední až hrubý písek mírně zajílován se značným obsahem valounů velikosti 2-7 cm, průměru 3 cm: materiál- pískovec, křemen	S3	V.1
	17.7	velmi jemně zrnitý žlutošedý jílovitý písek- glacilakustrinní	S5	V.2
	18.5	šedý písčitý jíl	F4	V.3
	25.0	šedozelený vápnitý jíl- neogén	F8	V.3

Glacilakustrinní pískské byly zastiženy pouze vrtem č. 29 v hloubce 3,5-4,5 m, ale jejich výskyt je v zájmovém území spíše sporadický.

Závěr kvartérní sedimentace na lokalitě reprezentují **fluviální písčité štěrky** hlavní ostravské terasy, jejichž sedimentace spadá do období mezi elsterský a sálský glaciál. Štěrky byly blízkými vrty zastiženy od hloubky 4,2 až 7,6 m. Tyto štěrky jsou ve svrchní části, nejméně do hloubky 10,3 m suché. Hladina podzemní vody byla blízkým vrtem č. 18 zjištěna v úrovni 221,37 m n.m. Spodní horizont fluviálních štěrkopísků hlavní terasy tvoří kolektor, na nějž je vázána freatická zvodeň. V rámci terénní rekognoskace území nebyly v okolí posuzované lokality zjištěny žádné domovní studny nejméně do vzdálenosti 100 m. Generální směr proudění podzemní vody je cca S až SZ směrem, k eroznímu okraji hlavní terasy, kde podzemní voda přetéká do údolní terasy. Tento přetok je na některých místech patrný ve formě podmáčené paty svahu hlavní terasy a místy jsou prameny podchyceny ve formě „studánek“. Písčité štěrky klasifikujeme dle ČSN 73 6133 jako štěrk s příměsí jemnozrnné zeminy (G3 G-F). Pro tyto písčité štěrky stanovujeme koeficient vsaku $k_{vs} = 5 \times 10^{-4} \text{ m.s}^{-1}$.

Nepropustné podloží kvartérních sedimentů je tvořeno **neogenními – vápnitými jíly**. Tyto mořské sedimenty tvoří přirozený podložní hydrogeologický izolátor kvartérní zvodně. Povrch neogenních jílů byl ověřen pouze vrtem E-05 severně od projektovaných parkovacích ploch v hloubce 18,5 m p. t., tj. v úrovni 209,56 m n.m.

3.2. Inženýrsko-geologické poměry

Z pohledu inženýrsko-geologického rajónování se okolí zájmové oblasti řadí do rajónu **Es - rajón spraší a sprašových hlín** – tvoří jej eolické sedimenty - sprašové hlíny. Jedná se o středně únosné základové půdy, póróvitě a stlačitelné sedimenty, lokálně prosedavé. Základovou spáru je nutno zabezpečit proti podmáčení. Jsou středně propustné. Těžitelnost těchto sedimentů dle ČSN 73 3050 je řazena do 2. až 3. třídy.

Archivní IG průzkum stanovily na vzorku zeminy z vrutu 18 následující parametry sprašových hlín F6 CL:

Tabulka č. 4 Geotechnické laboratorní charakteristiky sprašových hlín

	<i>Hodnota</i>
Měrná hmotnost ρ_s [g.cm ⁻³]	2,60
Objemová těža γ_n [kN.m ⁻³]	2,13
Objemová těža suché zeminy γ_s [kN.m ⁻³]	1,82
Vlhkost W_n [%]	16,7
Stupeň konzistence Ic [1]	1,21
Index plasticity I _P [%]	7,7
Efektivní úhel vnitřního tření ϕ_{ef} [°]	24
Efektivní soudržnost c_{ef} [kPa]	10

Tabulka č. 5 Geotechnické normové charakteristiky sprašových hlín

	<i>Hodnota</i>
Poissonovo číslo v [1]	0,40
Převodní součinitel β [1]	0,47
Výpočtová únosnost $b \leq 3$ m	200

Vysvětlivky: b šířka základů
 R_{dt} tabulkové hodnoty bez hloubkové přirážky a vlivu podzemní vody

Tabulka č. 6 Přehled výsledků stlačitelnosti v edometru

Vrt	hloubka odhěru vzorku [m]	objemová hmotnost ρ_n [kg.m ⁻³]	Edometrický modul Eod [MPa] pro obor napětí [MPa]			Převodní součinitel β [-]	Odvozený modul přetvárnosti Edef [MPa] pro obor napětí [MPa]		
			5,47	10,12	11,10		2,57	4,76	5,22
18	2,3	2130	0.056-0.097	0.097-0.201	0.201-0.290	0.47	0.056-0.097	0.097-0.201	0.201-0.290

Zemní plán a podloží komunikace bude po odtěžení ornice v prostředí jílů nízce až středně plastických, konzistence tuhé až pevné. Dle ČSN 73 6133 Tabulky A.1 je použití zemin F6 CL a CI pro dopravní stavby do aktivní zóny – podloží vozovky nevhodné. Tyto zeminy jsou nebezpečně namrzavé, vysoce vzlínavé s kapilárním vodním režimem, tj. velmi nepříznivým. Při napojení vodou jsou nestabilní a rozbřídat. Tyto zeminy nemohou být v aktivní zóně ve znění ČSN 736133 „Navrhování a provádění zemního tělesa pozemních komunikací“ ponechány bez úpravy a je potřeba uvažovat s jejich sanací.

Únosnost zemní pláně bez úpravy lze na základě provedených zkoušek stlačitelnosti v edometru hodnotit jako nízkou, a nelze předpokládat splnění požadavku $E_{def,2} \geq 45$ MPa.

Jako nejvhodnější způsob sanace se jeví výměna neúnosného podloží s použitím nesoudržného materiálu vhodného složení (hrubé kamenivo) naváženého a hutněného po vrstvách. Kamenivo je nutné od podloží oddělit separační geotextilií.

Rovněž je možné uvažovat se zlepšením zemin třídy F6 tuhé až pevné konzistence hydraulickými pojivy, kdy obvyklé dávkování CaO je 2-3% suché objemové hmotnosti upravované zeminy.

3.3. Posouzení podmínek pro zasakování

3.3.1. Horninové prostředí

Zeminy v úseku projektovaného parkoviště jsou až do hloubky 5,6 zastoupeny sprašovými hlínami - nízce až středně plastickými jíly třídy F6, jež místy k bázi přechází v písčité jíly třídy F4. Tyto sedimenty dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 zařadíme do skupiny V.3 a pro zasakování jsou nevhodné.

Pod sprašovými hlínami se nachází v úrovni od 5,6 až do 7,6 m komplex glacilakustrinních varv - písčitých jílů třídy F4 až F6, jež dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 zařadíme do skupiny V.3, ojediněle se mohou vyskytovat písky třídy S3 až S5, jež dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 zařadíme do skupiny V.1 a V.2.

Od hloubky 7,6 m byly ověřeny písčité štěrky třídy G3, jež dle tabulky E.1 přílohy E ČSN 75 9010 zařadíme do skupiny V.1.

Úroveň ustálené hladiny podzemní vody byla průzkumem na lokalitě ověřena ve vrstvě písčitých štěrků v hloubce 10,3 m p.t. (221,37 m n.m.). Konstatujeme, že podzemní voda je dostatečně hluboko a dle normy ČSN 75 9010 hladina podzemní vody nebude mít vliv na zasakování dešťových srážek.

Na základě výše uvedeného klasifikujeme přírodní poměry ve vztahu k zasakování v souladu s čl. 4.3 ČSN 75 9010 jako složité z důvodu výskytu vrstev jemnozrnných soudržných zemin

pouze podmínečně vhodných pro vsakování, jež se vyskytují od hloubky až 7,6 m pod úrovní terénu. Zeminy podmínečně vhodné pro zasakování neznečištěných srážkových vod představují písčité jíly v hloubce 5,6 až 7,6 m, jejichž koeficient vsaku činí $k_{vs}=1\times10^{-6} \text{ m.s}^{-1}$. Velmi vhodné pro zasakování, ale poměrně hluboce pod terénem uložené (od 7,6 m), jsou písčité štěrky, jejichž koeficient vsaku stanovujeme $k_{vs} = 5\times10^{-4} \text{ m.s}^{-1}$.

3.3.2. Možnost ovlivnění jakosti podzemních vod

V případě zasakování srážkových vod, které budou odváděny z komunikace a ze zpevněných parkovacích ploch a dočištěny na mechanickém odlučovači lehkých kapalin s koalescenčním filtrem, nepředpokládáme možnost přínosu druhotné kontaminace do podzemních vod. Dno a aktivní vsakovací část stěn vsakovacího objektu musí být umístěny v prostředí písčitých jílů. Ve směru předpokládaného proudění zasakované vody se v současnosti nevyskytuje vodní zdroje určené k zásobování pitnou vodou, ani se jejich umístění nepředpokládá s ohledem na charakter okolní výstavby.

3.3.3. Posouzení ovlivnění základové půdy

Zájmové území je situováno na mírně svažitém až rovinatém pozemku. V okolí projektované stavby se nachází zástavba bytových domů, z nichž všechny jsou podsklepené, se základovou spárou v hloubce nejméně 3 m pod terénem. Z tohoto důvodu nelze dešťové srážky zasakovat mělce do sprášových hlín ani navážek, u nichž hrozí riziko saturace propustných poloh a kapilární vzlínání do jejich nadloží. Jílovité zeminy jsou náchylné na rozbřídnání a po nasycení vodou ztrácí únosnost a mohlo by dojít k dodatečnému nerovnoměrnému sedání blízkých domů. Rovněž by mohlo dojít k ovlivnění únosnosti zemin pod samotnou projektovanou stavbou parkoviště. Vsakovat je nutno hlouběji buď do písčitých jílů třídy F4 nebo nejlépe do písčitých štěrků G3.

Nezbytné je pro vsakovací zařízení dodržet minimální odstupovou vzdálenost od budov dle TP 1.20 - Hospodaření se srážkovou vodou v nemovitostech vydané (ČKAIT, 2011).

Dle prozkoumanosti České geologické služby - Geofondu se zájmová lokalita nenachází v oblasti ohrožené aktivními ani potenciálními sesuvnými pohyby.

Vzhledem ke geologické stavbě horninového prostředí rovněž nepředpokládáme negativní ovlivnění odtokových poměrů. Současný režim odtoku podzemních vod nebude narušen, zasakovaná voda bude proudit v propustných polohách zemin k hladině podzemní vody a dále po směru proudění k místní erozní bázi.

4. ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Na základě vyhodnocení rešeršních údajů o zájmové lokalitě, získaných geologických dat z archivních průzkumů a rekognoskace lokality byly zjištěny hydrogeologické charakteristiky zájmového území. Na jejich základě byla posouzena schopnost horninového prostředí zasakovat dešťové srážky ze zpevněných ploch projektovaných parkovišť v Ostravě-Zábřehu na ulici Volgogradská. Rovněž byla posouzena možnost ovlivnění zájmové lokality a okolních pozemků změnou hydrogeologických poměrů.

Z provedeného posouzení vyplývají následující závěry:

Zájmová lokalita je pro zasakování odváděných dešťových vod pouze **podmínečně vhodná** z důvodu **složitých geologických podmínek**. Svrchní kvartérní pokryv do hloubky až 5,6 m tvoří eolické poměrně málo mocné vrstvy nepropustných jílovitých zemin, jež dle tabulky E.1

přílohy E ČSN 75 9010 řadíme do skupiny V.3 a jsou pro zasakování nevhodné, neboť mají nízký součinitel vsaku $k_{vs} \leq 1 \times 10^{-7}$ m/s.

Lépe propustné a pro vsakování ale pouze podmínečně vhodné sedimenty byly archivními vrty ověřeny od hloubky 5,6 až do 7,6 m pod terénem. Jedná se o písčité jíly, které řadíme do skupiny V.3 a jenž obsahují pouze laminy jílovitých písků skupiny V.2, a souvislejší vrstvy písků se mohou vyskytovat jen ojediněle. Koeficient vsaku těchto zemin činí $k_{vs} = 1 \times 10^{-6}$ m/s.

pro zasakování vhodné a dobře propustné zeminy byly ověřeny až od hloubky 7,6 m. jedná se o písčité jíly třídy G3 a z hlediska vhodnosti pro zasakování je řadíme do skupiny V.1. Hladina podzemní vody se nachází v hloubce cca 10,3 m p.t. a dno vsakovacího objektu je proto možné umístit do nezvodněného horizontu sedimentů. Koeficient vsaku těchto zemin činí $k_{vs} = 5 \times 10^{-4}$ m/s.

Ve smyslu §38 zákona o vodách č. 254/2001 Sb. v pozdějším znění v návaznosti na výše uvedené při zasakování dešťových vod na zájmové lokalitě nepředpokládáme zhoršení stávajícího stavu podzemních a povrchových vod a na vodu vázaných ekosystémů.

Při zasakování dešťových vod do vrstvy písčitých jílů lze vyloučit rizika spojená s podmáčením pozemků nebo narušením stability základových poměrů okolních podslepeneých domů či podzemních inženýrských sítí.

V Ostravě, dne 15. března 2016

5. CITOVARÁ LITERATURA A NORMY

- [1] ČHMÚ: Informace o klimatu. Historická data. URL: <http://www.chmu.cz>
- [2] Demek J. (editor), 1987 : Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Československá akademie věd Praha, 1987.
- [3] Hydroekologický informační systém VÚV TGM [on-line]. URL: <http://heis.vuv.cz/>
- [4] Jetel J., 1977 : Hydrogeologická terminologie. Hydrogeologická ročenka 1977, str. 164-191. ČGÚ Praha.
- [5] Krásný J., 1986 : Klasifikace transmisivity a její použití. Geol. Průzk. 6, 28, 177-179. Praha.
- [6] Olmer M., 2005: Závěrečná zpráva aktualizace hydrogeologického rajónování ČR. VÚV TGM Praha.
- [7] Procházka J., Homola J., 1988: klimatické normály. Metodický pokyn NVV č. 1/1988
- [8] Quitt, E., 1971 : Klimatické oblasti Československa, Studia Geographica 16, Praha.

POUŽITÉ NORMY

- [1] ČSN 75 9010. Vsakovací zařízení srážkových vod. Praha: Český normalizační institut, 2012.
- [2] ČSN EN ISO 14688-1. *Geotechnický průzkum a zkoušení – Pojmenování a zatřídování zemin – Část 1: Pojmenování a popis*. Praha: Český normalizační institut, 2003.
- [3] ČSN EN ISO 14688-2. Geotechnický průzkum a zkoušení – Pojmenování a zatřídování zemin – Část 2: Zásady pro zatřídování. Praha: Český normalizační institut, 2005.
- [4] ČSN EN ISO 14689-1. *Geotechnický průzkum a zkoušení – Pojmenování a zatřídování hornin – Část 1: Pojmenování a popis*. Praha: Český normalizační institut, 2004.
- [5] ČSN 73 1001. *Základová půda pod plošnými základy*. Praha: Český normalizační institut, 1987.
- [6] ČSN 73 3050. *Zemné práce*. Praha: Úrad pro normalizaci a měření, 1987.
- [7] ČSN 73 6133. *Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací*. Praha: Český normalizační institut, 2010.

AZ GEO, s.r.o., Masná 8, 702 00 Ostrava

**Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše
Oblast č. 5 - ul. Volgogradská**

*Inženýrsko-geologický a
hydrogeologický posudek*

Přílohová část

Seznam příloh:

- Příloha č. 1. Přehledná situace zájmového území (M 1:20 000)
- Příloha č. 2. Podrobná situace lokality (M 1:2 000)

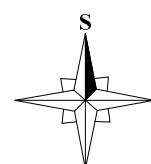
Ostrava, březen 2017

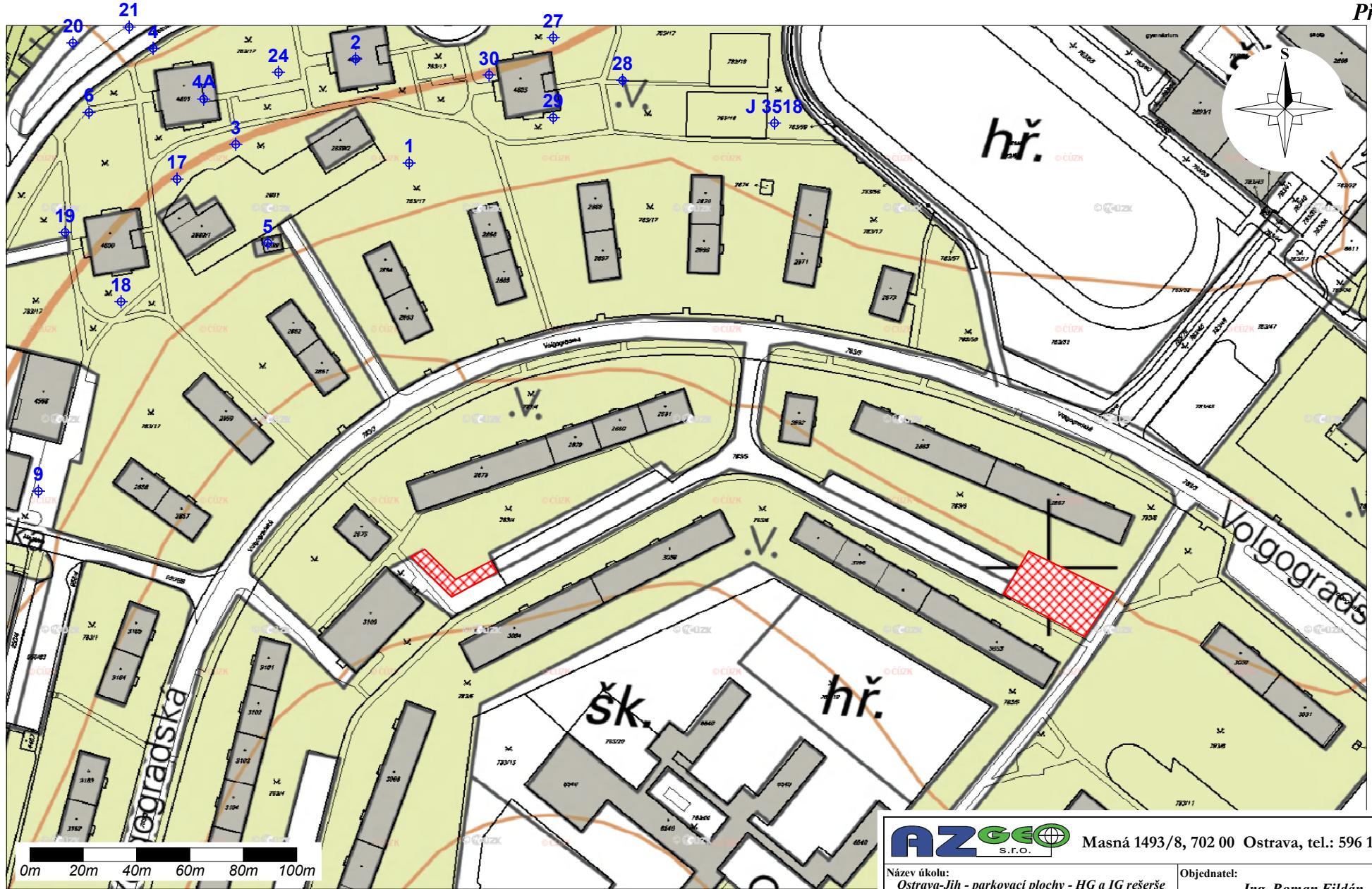
převzato z mapy Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
mapový list ZM10 15-43-14

LEGENDA:

- vymezení zájmového území

AZGEO s.r.o.		Masná 1493/8, 702 00 Ostrava, tel.: 596 114 031	
Název úkolu: <i>Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše Oblast č. 5 - ul. Volgogradská</i>		Objednatel: <i>Ing. Roman Fildán</i>	
Zpracoval: <i>Ondřej Lubojacký</i>	Přeskoumal: <i>Ondřej Lubojacký</i>	Schválil: <i>Luboš Štancl</i>	Datum: <i>14. 03. 2017</i>
PŘEHLEDNÁ SITUACE		Měřítko: <i>1 : 20 000</i>	Číslo přílohy: <i>1</i>

LEGENDA:

Umístění nových parkovacích ploch

28
⊕ Archivní vrty

Masná 1493/8, 702 00 Ostrava, tel.: 596 114 031

POS-2/18

Název úkolu:
*Ostrava-Jih - parkovací plochy - HG a IG rešerše
Oblast č. 5 - ul. Volgogradská*

Objednatel:
Ing. Roman Fildán

Zpracoval:
Ondřej Lubojacký Přeskoumal:
Ondřej Lubojacký Schválil:
Luboš Štancl Datum:
14. 03. 2017

PODROBNÁ SITUACE

Měřítko: 1 : 2 000

Číslo přílohy: 2